

DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI

ORGANIZAȚIA NAȚIUNILOR UNITE
10 decembrie 1948

Drepturile omului

(varianta simplificată și adaptată pentru copii)

1. Toate ființele umane se nasc libere și egale. Fiecare are propriile gânduri și idei. Trebuie să ne comportăm unii cu alții în spiritul fraternității.
2. Nu discrimina. Aceste drepturi aparțin tuturor, indiferent de diferențele dintre noi (rasă, culoare, gen, limbă, opinii, origini, avere, etc.).
3. Toți oamenii au dreptul la viață, la libertate și la siguranță.

Drepturile omului

4. Nu sclaviei! Nimeni nu are dreptul să ne facă sclavi. Și nu putem să facem pe nimeni sclavul nostru. Comerțul cu sclavi este interzis
5. Nu torturii! Nimeni nu are dreptul să ne rănească, să ne tortureze sau să ne supună la pedepse crude, inumane sau degradante.
6. Avem drepturi juridice oriunde ne-am duce în lume.

Drepturile omului

7. Suntem cu toții egali în fața legii. Legea este aceeași pentru toată lumea și ne protejează pe toți în mod egal. Toți oamenii au dreptul egal de a fi protejați de orice discriminare.
8. Drepturile omului sunt protejate de lege.
Cu toții putem să apelăm la lege atunci când ne sunt încălcate drepturile fundamentale.
9. Nimeni nu poate fi arestat sau închis pe nedrept. Nimeni nu are dreptul să ne trimită în închisoare pe nedrept sau să ne trimită în exil, departe de țara noastră.

Drepturile omului

10. Avem dreptul la un proces echitabil. Dacă suntem judecați într-un proces, acesta trebuie să fie public. Cei care ne judecă trebuie să fie independenți și imparțiali.
11. Ești considerat nevinovat până la proba contrarie. Nimeni nu poate fi condamnat că a făcut ceva, până când nu este dovedit. Când oamenii spun că am făcut un lucru rău, avem dreptul să le arătăm că nu este adevărat.
12. Dreptul la intimitate. Nimeni nu are voie să ne afecteze negativ onoarea și reputația. Nimeni nu are dreptul să vină cu forța în casa noastră, să ne deschidă scrisorile sau să ne deranjeze pe noi și pe familia noastră fără un motiv bun.

Drepturile omului

13. Toți oamenii au **dreptul de a circula liber** și de a-și alege locul și țara în care să locuiască. Avem cu toții dreptul de a călători, după cum ne dorim.
14. Dreptul de a căuta **un loc sigur în care să trăiești**. Dacă suntem persecutați în propria țară, avem cu toții dreptul de a căuta azil în altă țară.
15. Dreptul la o **naționalitate**. Avem cu toții dreptul de a fi cetățenii unei țări.

Drepturile omului

16. Căsătoria și familia. Fiecare adult are dreptul de a se căsători și de a avea o familie. Bărbații și femeile au dreptul egal de a se căsători și de a divorța. Familia trebuie ocrotită de către stat și societate.
17. Dreptul la proprietate. Fiecare are dreptul de a deține lucruri. Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa.
18. Libertatea gândirii. Avem dreptul să gândim liber, să credem în ceea ce vrem, să avem o religie sau să o schimbăm dacă vrem.

Drepturile omului

19. Libertatea opiniei și a exprimării. Avem dreptul de a avea o părere și de a o exprima liber. Avem libertatea de a căuta, primi și răspândi informații.
20. Dreptul la libertatea de întrunire și asociere. Avem dreptul de a ne întâlni cu prietenii noștri și de a face lucruri bune împreună. Nimeni nu ne poate obliga să facem parte dintr-un grup dacă nu vrem.
21. Dreptul de a fi ales la conducerea țării. Avem cu toții dreptul de a lua parte la conducerea țării în care trăim. Conducerea țării se stabilește prin votul în alegeri corecte.

Drepturile omului

22. Siguranța socială. Avem dreptul la o locuință, la medicamente, la educație, la îngrijirea copiilor, la a ne dezvolta în mod liber.
23. Dreptul de a munci și de a fi plătit corect pentru munca ta. Fiecare adult are dreptul să muncească și să aibă un salariu corect pentru munca pe care o depune. Fiecare are dreptul de a se alătura unui sindicat.
24. Dreptul la odihnă și recreație. Avem dreptul de a ne odihni, de a ne relaxa și de a avea concediu plătit.

Drepturile omului

25. Mâncare și adăpost pentru toți. Avem dreptul la un venit care să ne asigure condiții bune de viață. Toți oamenii au dreptul la servicii de îngrijire. Mama și copilul au dreptul la ajutor și ocrotire.
26. Dreptul la educație. Învățământul elementar și general trebuie să fie gratuit. El trebuie să promoveze înțelegerea, toleranța, prietenia între toate popoarele și toate grupurile rasiale sau religioase. Părinții au dreptul de alegere a felului de învățământ pentru copiii lor minori.
27. Dreptul la cultură, știință și artă. Avem dreptul de a ne bucura de lucrurile bune pe care arta, știința și învățătura le aduc. Dacă scriem o carte sau realizăm o creație artistică, ceilalți nu pot face copii și nu le pot folosi fără să le dăm voie.

Drepturile omului

28. O lume dreaptă și liberă. Trebuie să existe o organizare socială și internațională astfel încât să ne putem bucura de aceste drepturi și libertăți în propria țară și în întreaga lume.
29. Responsabilitate. Avem îndatoriri față de ceilalți oameni. Drepturile și libertățile noastre nu pot încălca drepturile și libertățile altor oameni.
30. Nici o dispoziție a acestui document nu poate anula vreo libertate sau vreun drept prevăzut aici.

Bibliografie:

- <http://www.youthforhumanrights.org/what-are-human-rights/universal-declaration-of-human-rights/articles-1-15.html>
- <http://www.garbo.ro/articol/Lifestyle/20800/cele-30-de-drepturi-ale-omului-versiunea-simplificata.html>
- http://www.anr.gov.ro/docs/legislatie/internationala/Declaratia_Universala_a_Drepturilor_Omului.pdf